

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА**

Факультет/інститут психології

Кафедра філософії, соціології та релігієзнавства

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Соціологія знання та пам'яті

Освітня програма Будь-яка

Спеціальність Будь-яка

Галузь знань Будь-яка (Пріоритетні: 03 Гуманітарні науки
05 Соціальні та поведінкові науки)

Затверджено на засіданні кафедри філософії,
соціології та релігієзнавства
Протокол № від “” 202 р.

ЗМІСТ

1. Загальна інформація
2. Анотація до курсу
3. Мета та цілі курсу
4. Компетентності
5. Результати навчання
6. Організація навчання курсу
7. Система оцінювання курсу
8. Політика курсу
9. Рекомендована література

1. Загальна інформація

Назва дисципліни	Соціологія знання та пам'яті
Викладач (-і)	Даниляк Ростислав Петрович
Контактний телефон викладача	
Е-mail викладача	rostyslav.danylyak@pnu.edu.ua
Формат дисципліни	2. Цикл професійної підготовки. 2.1. Вибіркові дисципліни. 2.1.1. Дисципліни за вибором студента.
Обсяг дисципліни	90 год. (3,0 кредити)
Посилання на сайт дистанційного навчання	http://www.d-learn.pu.if.ua
Консультації	

2. Анотація до курсу

Предмет „Соціологія знання та пам'яті” може читатися студентам бакалаврату спеціальностей, що відносяться до галузей знання 03 Гуманітарні науки та 05 Соціальні та поведінкові науки, хоча питання, які підіймаються в межах лекційного курсу, стосуються соціальної детермінації наукового знання взагалі. Передбачається, що студентами вже прослухано академічний курс філософії та, можливо, вибірковий курс соціології. Курс лекцій складено з двох блоків – „Соціологія знання” та „Соціологія пам'яті”, які логічно пов'язані один з другим. Предметом вивчення дисципліни є вплив суспільства на те, що знає та пам'ятає окрема людина та людські спільноти.

3. Мета та цілі курсу

Метою викладання дисципліни є ознайомити студентів з підходами, що аналізують вплив соціокультурних факторів на структуру та розвиток знання, а також форми й особливості соціальної пам'яті.

Завданнями дисципліни є: експлікувати зміст і значення явища соціального продукування, зберігання, передачі, поширення та функціонування знання та пам'яті про минуле; окреслити зміст інтерпретацій зв'язку „суспільство – знання” представниками німецької, французької та англо-американської інтелектуальних традицій; проаналізувати поширені зразки соціально детермінованого знання та пам'яті про минулі події.

В результаті вивчення дисципліни студент повинен *знати*:

- найважливіші ідеї соціології знання К.Маннгейма, М.Шелера, М.Альбвакса, М.Фуко, П.Бурдьє, Б.Лятура, Ф.Знанецкі, А.Шюца, П.Бергера і Т.Лукмана, „сильної” програми соціології науки, герменевтичної соціології знання;
- форми меморіалізації, які продукуються та підтримуються суспільними інституціями;
- роль суспільства та окремих соціальних інститутів у створенні, зберіганні, передачі та засвоєнні ідей, ідеалів, цінностей, спогадів.

В результаті вивчення дисципліни студент повинен *вміти*:

- розрізняти власний зміст знання та соціальний контекст його функціонування;
- протистояти негативним соціальним стереотипам.

4. Компетентності

- Здатність до абстрактного та аналітичного мислення й генерування ідей.
- Здатність знаходити, обробляти та аналізувати інформацію з різних джерел.
- Здатність бути критичним та самокритичним.
- Здатність застосування знання на практиці.
- Здатність до конструктивної взаємодії з іншими людьми, незалежно від їх походження та особливостей культури, і повага до різноманітності.

5. Результати навчання

Вміння критично оцінювати зміст знання.

Вміння відстоювати свою позицію зі знанням факторів та особливостей її формування.

6. Організація навчання курсу

Обсяг курсу

Вид заняття	Загальна кількість годин
лекції	12
семінарські заняття / практичні / лабораторні	18
самостійна робота	60

Ознаки курсу

Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний / вибірковий
		курс	Вибірковий

Тематика курсу

Тема, план	Форма заняття	Література	Завдання, год.	Вага оцінки	Термін виконання
Тема 1. Соціологія знання як галузь соціології. Предмет та основні проблеми соціології знання. Зв'язок соціології знання з іншими дисциплінами.	лекція, 2 год. семінарське заняття, 2 год.	Аберкромби Н. Социологический словарь: Пер. с англ. / Н.Аберкромби, С.Хилл, Б.С.Тернер; под ред. С.А.Ерофеева – 2-е изд., перераб. и доп. – М.: ЗАО „Издательство „Экономика”, 2004. – С.452. Беккер Г., Босков А. Современная социологическая теория в ее преимуществах и изменениях / Пер. с англ. В.М.Корзинкина и Ю.В.Семенова; Общая редакция и послесл. проф. Д.И.Чеснокова. – М.: Издательство иностранной литературы, 1961. – С.447-478.	Підготовка конспекту семінарського заняття, 6 год.	80 балів (усні відповіді на семінарських заняттях впродовж семестру)	(згідно з електронним розкладом)

<p>Базові категорії соціології знання. Загальна характеристика напрямів розвитку соціології знання. Типи базових тлумачень зв'язку знання та суспільства.</p>		<p>Джери Д., Джери Дж. Большой толковый социологический словарь (Collins). Том 2 (П-Я): Пер. с англ. – М.: Вече, АСТ, 1999. – С.267-268.</p> <p>Парадигмы социологии знания: хрестоматия / под общей ред. В.Л.Шульца. – М.: Наука, 2007. – 284 с.</p> <p>Поппер К. Социология знания / Карл Поппер // Поппер К. Открытое общество та його вороги. Том 2 / Перекл. з англ. О.Буценка. – К.: Основи, 1994. – С. 229-241.</p> <p>Тезаурус социологии: темат. слов.-справ. / под ред. Ж.Т.Тощенко. – М.: ЮНИТИ-ДАНА, 2009. – 487 с.</p> <p>Философия науки: учеб. пособие для вузов / под ред. С. А. Лебедева. – Изд. 5-е, перераб. и доп. – М.: Академический Проект; Альма Матер, 2007. – 731 с. – („Gaudeamus”).</p>			
<p>Тема 2. Німецька соціологія знання.</p> <p>Попередники соціології знання в Німеччині.</p> <p>Ідеї соціології знання М.Шелера. Соціологія знання К.Маннгейма.</p> <p>Посткласична соціологія знання Ю.Габермаса.</p> <p>Герменевтична соціологія знання. Теорія метафори С.Маазен та П.Вайнгарта.</p>	<p>лекція, 2 год. семінарське заняття, 4 год.</p>	<p>Беккер Г., Босков А. Современная социологическая теория в ее преимуществах и изменениях / Пер. с англ. В.М.Корзинкина и Ю.В.Семенова; Общая редакция и послесл. проф. Д.И.Чеснокова. – М.: Издательство иностранной литературы, 1961. – С.447-478.</p> <p>Захарченко В. М. Історія соціології (від античності до початку ХХ ст.) [Текст]: навч. посібник / В. М. Захарченко, О. І. Погорілий. – К.: Либідь, 1993. – 336 с.</p> <p>Ионин Л.Г. Философия и методология эмпирической социологии: Учебное пособие. – М.: Издательский дом ГУ ВШЭ, 2004. – 367 с.</p> <p>История теоретической социологии. В 4-х т. Т. 4 / Ответ. ред. и составитель Ю.Н.Давыдов. – М.: Изд-во „Канон”, ОИ „Реабилитация”, 2002. – 736 с.</p> <p>Козер Л.А. Мастера социологической мысли. Идеи в историческом и социальном контексте / Пер. с англ. Т.И.Шумиловой; Под ред. д. ф. н., проф. И.Б.Орловой. – М.: Норма, 2006. – 528 с.</p>	<p>Підготовка конспекту семінарського заняття, 12 год.</p>	<p>80 балів (усні відповіді на семінарських заняттях впродовж семестру)</p>	<p>(згідно з електронним розкладом)</p>

		<p>Мангайм К. Идеология та утопія / Карл Мангайм / Пер. з нім. – К.: Дух і Літера, 2008. – С.279-301.</p> <p>Огурцов А.П. Философия науки: двадцатый век: Концепции и проблемы: В 3 частях. Часть первая: Философия науки: Исследовательские программы. – СПб.: Изд. дом „Мирь”, 2011. – 502 с.</p> <p>Парадигмы социологии знания: хрестоматия / под общей ред. В.Л.Шульца. – М.: Наука, 2007. – 284 с.</p> <p>Философия науки: учеб. пособие для вузов / под ред. С. А. Лебедева. – Изд. 5-е, перераб. и доп. – М.: Академический Проект; Альма Матер, 2007. – 731 с. – („Gaudeamus”).</p> <p>Шелер М. Формы знания и образование // Философское мировоззрение. Сборник статей / пер. с нем. А.Н.Малинкина // Шелер М. Избранные произведения. – М.: Издательство „Гнозис”, 1994. – С.15-56.</p> <p>Шульц В.Л. Социология знания: история и методология / В.Л.Шульц; Ин-т соц.-полит. исслед. РАН. – М.: Наука, 2006. – 196 с.</p>			
<p>Тема 3. Французька традиція соціології знання.</p> <p>Попередники соціології знання у Франції.</p> <p>Соціологія знання М.Альббакса. Ідеї соціології знання М.Фуко. Соціологія знання П.Бурдьє. Соціологія знання</p>	<p>лекція, 2 год. семінарське заняття, 4 год.</p>	<p>Беккер Г., Босков А. Современная социологическая теория в ее преимуществах и изменениях / Пер. с англ. В.М.Корзинкина и Ю.В.Семенова; Общая редакция и послесл. проф. Д.И.Чеснокова. – М.: Издательство иностранной литературы, 1961. – С.447-478.</p> <p>Дюркгайм Е. Первісні форми релігійного життя. Тотемна система в Австралії / Еміль Дюркгайм / Пер. з фр. Г.Філіпчук, З.Борисюк. – К.: „Юніверс”, 2002. – С. 12-22.</p> <p>Дюркгейм Э. Элементарные формы религиозной жизни: тотемическая система в Австралии / Эмиль Дюркгейм // Мистика. Религия. Наука. Классики мирового религиоведения. Антология / Пер. с англ.,</p>	<p>Підготовка конспекту семінарського заняття, 12 год.</p>	<p>80 балів (усні відповіді на семінарських заняттях впродовж семестру)</p>	<p>(згідно з електронним розкладом)</p>

Б.Латура.		<p>нем., фр. Сост. и общ. ред. А.Н. Красникова. – М.: Канон+, 1998. – С. 174-231.</p> <p>Захарченко В. М. Історія соціології (від античності до початку ХХ ст.) [Текст]: навч. посібник / В. М. Захарченко, О. І. Погорілий. – К.: Либідь, 1993. – 336 с.</p> <p>Здравомыслов А. Г. Поле социологии в современном мире / А.Г. Здравомыслов; под общ. ред. Н.И. Лапина; науч. коммент. к твор. биограф. авт. Н.И. Лапина, В.А. Ядова, О.Н. Яницкого, В.Г. Николаева, Н.Е. Покровского. – М.: Логос, 2010. – 408 с.</p> <p>История теоретической социологии. В 4-х т. Т. 4 / Ответ. ред. и составитель Ю.Н. Давыдов. – М.: Изд-во „Канон+”, ОИ „Реабилитация”, 2002. – 736 с.</p> <p>Коркюф Ф. Новые социологии / Пер. с фр. Е.Д. Вознесенской, М.В. Федоровой; Науч. ред. Н.А. Шматко. – М.: Институт экспериментальной социологии; СПб.: Алетейя, 2002. – 172 с.</p> <p>Сокал А., Брикмон Ж. Интеллектуальные уловки. Критика современной философии постмодерна / Перев. с англ. Анны Костиковой и Дмитрия Кралечкина, Предисловие С.П. Капицы. – М.: „Дом интеллектуальной книги”, 2002. – 248 с.</p> <p>Социология вещей. Сборник статей / Под ред. В. Вахштайна. – М.: Издательский дом „Территория будущего”, 2006. – 392 с.</p> <p>Хальбвакс М. Социальные рамки памяти / Пер. с фр. и вступ. статья С.Н. Зенкина. – М.: Новое издательство, 2007. – 348 с.</p>			
Тема 4. Англо-американська традиція соціології знання.	лекція, 2 год. семінарське заняття,	<p>Абельс Х. Интеракция, идентичность, презентация. Введение в интерпретативную социологию / Пер. с нем. яз. Под общей редакцией Н.А. Головина и В.В. Козловского. – СПб.: Алетейя, 2000. – 272 с.</p>	Підготовка конспекту семінарського заняття, 12 год.	80 балів (усні відповіді на семінарських заняттях)	(згідно з електронним розкладом)

<p>Попередники соціології знання у США. Людина знання в інтерпретації Ф.Знанецкі. Феноменологічна соціологія А.Шюца. Соціальне конструювання реальності як проект соціології знання. „Сильна” програма соціології знання. „Нова” соціологія знання.</p>	<p>4 год.</p>	<p>Бергер П. Социальное конструирование реальности. Трактат по социологии знания / Питер Бергер, Томас Лукман. – М.: „Academia-Центр”, „МЕДИУМ”, 1995. – 324 с. Бурлачук В. Символ и власть: Роль символических структур в построении картины социального мира. – К.: Институт социологии НАН Украины, 2002. – 266 с. Бурлачук В. Символические системы и конституирование социального смысла / Виктор Бурлачук // Социология: теория, методы, маркетинг. – 2004. – №3. – С. 147-155. История теоретической социологии. В 4-х т. Т. 3 / Ответ. ред. и составитель Ю.Н.Давыдов. – М.: Изд-во „Канон+”, ОИ „Реабилитация”, 2002. – 448 с. История теоретической социологии. Стабилизационное сознание и социологическая теория в век кризиса: Учебное пособие для вузов. – Изд. 3-е, перераб. и доп. – М.: Академический Проект; Гаудеамус, 2010. – 308 с. Климов И. Социальный запас знания / И.Климов // Социальная реальность. – 2006. – №1. – С. 85-92. Козер Л.А. Мастера социологической мысли. Идеи в историческом и социальном контексте / Пер. с англ. Т.И.Шумиловой; Под ред. д. ф. н., проф. И.Б.Орловой. – М.: Норма, 2006. – 528 с. Коркюф Ф. Новые социологии / Пер. с фр. Е.Д.Вознесенской, М.В.Федоровой; Науч. ред. Н.А.Шматко. – М.: Институт экспериментальной социологии; СПб.: Алетейя, 2002. – 172 с. Парадигмы социологии знания: хрестоматия / под общей ред. В.Л.Шульца. – М.: Наука, 2007. – 284 с. Сокал А., Брикмон Ж. Интеллектуальные уловки. Критика современной философии постмодерна / Перев. с англ. Анны Костиковой и Дмитрия Кралечкина,</p>		<p>впродовж семестру)</p>	
---	---------------	--	--	---------------------------	--

		<p>Предисловие С.П.Капицы. – М.: „Дом интеллектуальной книги”, 2002. – 248 с.</p> <p>Теория и методы в социальных науках / Под ред. С.Ларсена; пер. с англ. – М.: Московский государственный институт международных отношений (Университет), „Российская политическая энциклопедия” (РОССПЭН), 2004. – 288 с.</p> <p>Шульц В.Л. Социология знания: история и методология / В.Л.Шульц; Ин-т соц.-полит. исслед. РАН. – М.: Наука, 2006. – 196 с.</p> <p>Шюц А. Избранное: Мир, светящийся смыслом / Альфред Шюц / Пер. с нем. и англ. – М.: „Российская политическая энциклопедия” (РОССПЭН), 2004. – С. 550-556.</p>			
<p>Тема 5. Концептуальні основи досліджень пам'яті.</p> <p>Найважливіші концепції та поняття соціальної пам'яті.</p> <p>Концепція М.Альбвакса, „презентистський підхід” („винайдення традиції”), підхід „народної пам'яті”, концепція „динаміки пам'яті”, концепція „синдрому хибної пам'яті”. Різновиди (типи) пам'яті.</p> <p>Поняття мнемонічних</p>	<p>лекція, 2 год. семінарське заняття, 2 год.</p>	<p>Ассман А. Длинная тень прошлого: Мемориальная культура и историческая политика. Пер. с нем. Бориса Хлебникова. – М.: Новое литературное обозрение, 2014. – 328 с.</p> <p>Ассман А. Простори спогаду. Форми та трансформації культурної пам'яті / Аляйда Ассман / [пер. з нім. К.Дмитренко, Л.Доронічева, О.Юдін]. – К. : Ніка-Центр, 2012. – 440 с.</p> <p>Киридон А.М. Конструкт „колективна пам'ять” у фокусі часу: теоретичний дискурс. – Режим доступу до статті: https://old.uinp.gov.ua/publication/konstrukt-kolektivna-ramyat-u-fokusi-chasu-teoretichnii-diskurs.</p> <p>Кісь О. Колективна пам'ять та історична травма: теоретичні рефлексії на тлі жіночих спогадів про Голодомор // Україна модерна. Міжнародний інтелектуальний часопис. – Режим доступу до статті: https://uamoderna.com/md/216-216.</p> <p>Коннертон П. Як суспільства пам'ятають. Пер. з англ. С.Шліпченко. – К.: Ніка-Центр, 2004. –184 с.</p>	<p>Підготовка конспекту семінарського заняття, 6 год.</p>	<p>80 балів (усні відповіді на семінарських заняттях впродовж семестру)</p>	<p>(згідно з електронним розкладом)</p>

<p>спільнот (сім'я, етнічна група, нація). Етапи розвитку колективної пам'яті. Взаємозв'язок індивідуальної та колективної пам'яті. Пам'ять та забування.</p>		<p>Національна пам'ять: соціокультурний та духовний виміри. Національна та історична пам'ять: Зб. наук. праць. – Випуск 4. – К.: ДП „НВЦ „Пріоритети”, 2012. – 296 с. Хальбвак М. Социальные рамки памяти / Морис Хальбвак / [Пер. с фр. и вступ. статья С.Н. Зенкина]. – М.: Новое издательство, 2007. – 348 с. Bitter S. Making Ruins / Sabine Bitter, Helmut Weber // Memory, edited by Philippe Tortell et al., Peter Wall Institute for Advanced Studies. – Vancouver, BC, 2018. – P. 39–48. Keszei A. Memory and the Contemporary Relevance of the Past // The Hungarian Historical Review. – 2017. – vol. 6, no. 4 – P. 804–824. Metzger F. Devotion and Memory – Discourses and Practices // Kirchliche Zeitgeschichte, – 2018. – vol. 31, no. 2 – P. 329–347. Misztal B.A. Theories of Social Remembering. – Maidenhead, Berkshire, England: Open University Press, 2003. – 208 p. Wawrzyniak J. Memory Studies in Eastern Europe: Key Issues and Future Perspectives / Joanna Wawrzyniak, Małgorzata Pakier // Polish Sociological Review. – 2013. – N 183. – P. 257–279.</p>			
<p>Тема 6. Особливості соціального функціонування пам'яті. Пам'ять та історія. Соціальні механізми (інструменти) та інституції пам'яті. Концепція „місць</p>	<p>лекція, 2 год. семінарське заняття, 2 год.</p>	<p>Ассман А. Длинная тень прошлого: Мемориальная культура и историческая политика. Пер. с нем. Бориса Хлебникова. – М.: Новое литературное обозрение, 2014. – 328 с. Ассман А. Простори спогаду. Форми та трансформації культурної пам'яті / Аляйда Ассман / [пер. з нім. К.Дмитренко, Л.Доронічева, О.Юдін]. – К. : Ніка-Центр, 2012. – 440 с. Киридон А.М. Конструкт „колективна пам'ять” у фокусі часу: теоретичний дискурс. – Режим доступу до статті:</p>	<p>Підготовка конспекту семінарського заняття, 6 год. Підготовка до написання тесту, 6 год.</p>	<p>80 балів (усні відповіді на семінарських заняттях впродовж семестру) 20 балів (написання тесту)</p>	<p>(згідно з електронним розкладом)</p>

<p>пам'яті" (П.Нора). Особливості підходу А.Ассман. Поняття „конфліктів пам'яті”.</p>	<p>https://old.uinp.gov.ua/publication/konstrukt-kolektivna-ramyat-u-fokusi-chasu-teoretichnii-diskurs. Кісь О. Колективна пам'ять та історична травма: теоретичні рефлексії на тлі жіночих спогадів про Голодомор // Україна модерна. Міжнародний інтелектуальний часопис. – Режим доступу до статті: https://uamoderna.com/md/216-216. Коннертон П. Як суспільства пам'ятають. Пер. з англ. С.Шліпченко. – К.: Ніка-Центр, 2004. –184 с. Національна пам'ять: соціокультурний та духовний виміри. Національна та історична пам'ять: Зб. наук. праць. – Випуск 4. – К.: ДП „НВЦ „Пріоритети”, 2012. – 296 с. Хальбвакс М. Социальные рамки памяти / Морис Хальбвакс / [Пер. с фр. и вступ. статья С.Н. Зенкина]. – М.: Новое издательство, 2007. – 348 с. Bitter S. Making Ruins / Sabine Bitter, Helmut Weber // Memory, edited by Philippe Tortell et al., Peter Wall Institute for Advanced Studies. – Vancouver, BC, 2018. – P. 39–48. Keszei A. Memory and the Contemporary Relevance of the Past // The Hungarian Historical Review. – 2017. – vol. 6, no. 4 – P. 804–824. Metzger F. Devotion and Memory – Discourses and Practices // Kirchliche Zeitgeschichte, – 2018. – vol. 31, no. 2 – P. 329–347. Miszal B.A. Theories of Social Remembering. – Maidenhead, Berkshire, England: Open University Press, 2003. – 208 p. Wawrzyniak J. Memory Studies in Eastern Europe: Key Issues and Future Perspectives / Joanna Wawrzyniak, Małgorzata Pakier // Polish Sociological Review. – 2013. – N 183. – P. 257–279.</p>			
---	---	--	--	--

7. Система оцінювання курсу

Загальна система оцінювання курсу	Загальна кількість балів в межах залікового курсу: 100. Розподіл балів: 0 – 49 балів – «не зараховано»; 50 – 100 балів – «зараховано». Оцінка розраховується як середнє арифметичне з усіх отриманих на семінарських заняттях, помножене на 20. Приклад: $((3+4+4+4) / 4) \times 20 = 3,75 \times 20 = 75$ (балів)
Вимоги до письмової роботи	Одна письмова робота у вигляді тестів. Тест охоплює матеріал всіх тем. Кількість тестових завдань: 20. Тести закритого типу (з варіантами відповідей). Кількість варіантів відповідей: 5. Кількість вірних відповідей: кілька. Час виконання: 30 хв. (в межах семінарського заняття).
Семінарські заняття	В межах дев'яти запланованих семінарських занять є обов'язковими чотири усні відповіді, які оцінюються як «незадовільно», «задовільно», «добре», «відмінно». Обов'язковим є написання однієї тестової роботи на семінарському занятті 9. Результат оцінюється як «незадовільно», «задовільно», «добре», «відмінно».
Умови допуску до підсумкового контролю	Підсумковий контроль виставляється за результатами семінарських занять. Наявність щонайменше п'яти оцінок (чотирьох – за усні відповіді та однієї – за письмову роботу) не нижче, ніж «задовільно», є достатньою підставою для зарахування курсу.

8. Політика курсу

Допускається пропуск одного семінарського заняття без відпрацювання. За наявності більшої кількості пропущених семінарських занять або невиконаних тестових завдань необхідно відпрацювати їх шляхом усної відповіді по відповідній темі або написання тесту. Відпрацювання проводяться в межах консультацій.

9. Рекомендована література

1. Абельс Х. Интеракция, идентичность, презентация. Введение в интерпретативную социологию / Пер. с нем. яз. Под общей редакцией Н.А.Головина и В.В.Козловского. – СПб.: Алетейя, 2000. – 272 с.
2. Аберкромби Н. Социологический словарь: Пер. с англ. / Н.Аберкромби, С.Хилл, Б.С.Тернер; под ред. С.А.Ерофеева – 2-е изд., перераб. и доп. – М.: ЗАО „Издательство „Экономика”, 2004. – С.452.
3. Ассман А. Длинная тень прошлого: Мемориальная культура и историческая политика. Пер. с нем. Бориса Хлебникова. – М.: Новое литературное обозрение, 2014. – 328 с.
4. Ассман А. Простори спогаду. Форми та трансформації культурної пам'яті / Аляйда Ассман / [пер. з нім. К.Дмитренко, Л.Доронічева, О.Юдін]. – К. : Ніка-Центр, 2012. – 440 с.
5. Беккер Г., Босков А. Современная социологическая теория в ее преемственности и изменении / Пер. с англ. В.М.Корзинкина и Ю.В.Семенова; Общая редакция и послесл. проф. Д.И.Чеснокова. – М.: Издательство иностранной литературы, 1961. – 895 с.
6. Бергер П. Социальное конструирование реальности. Трактат по социологии знания / Питер Бергер, Томас Лукман. – М.: „Academia-Центр”, „МЕДИУМ”, 1995. – 324 с.

7. Бурлачук В. Символ и власть: Роль символических структур в построении картины социального мира. – К.: Институт социологии НАН Украины, 2002. – 266 с.
8. Бурлачук В. Символические системы и конституирование социального смысла / Виктор Бурлачук // Социология: теория, методы, маркетинг. – 2004. – №3. – С. 147-155.
9. Джери Д., Джери Дж. Большой толковый социологический словарь (Collins). Том 2 (П-Я): Пер. с англ. – М.: Вече, АСТ, 1999. – С.267-268.
10. Дюркгайм Е. Первісні форми релігійного життя. Тотемна система в Австралії / Еміль Дюркгайм / Пер. з фр. Г.Філіпчук, З.Борисюк. – К.: „Юніверс”, 2002. – 423 с.
11. Дюркгейм Э. Элементарные формы религиозной жизни: тотемическая система в Австралии / Эмил Дюркгейм // Мистика. Религия. Наука. Классики мирового религиоведения. Антология / Пер. с англ., нем., фр. Сост. и общ. ред. А.Н. Красникова. – М.: Канон+, 1998. – С. 174-231.
12. Захарченко В. М. Історія соціології (від античності до початку ХХ ст.) [Текст] : навч. посібник / В. М. Захарченко, О. І. Погорілий. – К. : Либідь, 1993. – 336 с.
13. Здравомыслов А. Г. Поле социологии в современном мире / А.Г. Здравомыслов; под общ. ред. Н.И. Лапина; науч. коммент. к твор. биограф. авт. Н.И. Лапина, В.А. Ядова, О.Н. Яницкого, В.Г. Николаева, Н.Е. Покровского. – М.: Логос, 2010. – 408 с.
14. Ионин Л.Г. Философия и методология эмпирической социологии: Учебное пособие. – М.: Издательский дом ГУ ВШЭ, 2004. – 367 с.
15. История теоретической социологии. В 4-х т. / Ответ. ред. и составитель Ю.Н.Давыдов. –М.: Изд-во „Канон+”, ОИ „Реабилитация”, 2002.
16. История теоретической социологии. Стабилизационное сознание и социологическая теория в век кризиса: Учебное пособие для вузов. – Изд. 3-е, перераб. и доп. – М.: Академический Проект; Гаудеамус, 2010. – 308 с.
17. Киридон А.М. Конструкт „колективна пам'ять” у фокусі часу: теоретичний дискурс. – Режим доступу до статті: <https://old.uinp.gov.ua/publication/konstrukt-kolektivna-pamyat-u-fokusi-chasu-teoretichnii-diskurs>.
18. Кісь О. Колективна пам'ять та історична травма: теоретичні рефлексії на тлі жіночих спогадів про Голодомор // Україна модерна. Міжнародний інтелектуальний часопис. – Режим доступу до статті: <https://uamoderna.com/md/216-216>.
19. Климов И. Социальный запас знания / И.Климов // Социальная реальность. – 2006. – №1. –С. 85-92.
20. Козер Л.А. Мастера социологической мысли. Идеи в историческом и социальном контексте / Пер. с англ. Т.И.Шумиловой; Под ред. д. ф. н., проф. И.Б.Орловой. – М.: Норма, 2006. – 528 с.
21. Коннертон П. Як суспільства пам'ятають. Пер. з англ. С.Шліпченко. – К.: Ніка-Центр, 2004. –184 с.
22. Коркюф Ф. Новые социологии / Пер. с фр. Е.Д.Вознесенской, М.В.Федоровой; Науч. ред. Н.А.Шматко. – М.: Институт экспериментальной социологии; СПб.: Алетейя, 2002. – 172 с.
23. Мангайм К. Идеология та утопія / Карл Мангайм / Пер. з нім. – К.: Дух і Літера, 2008. – 370 с.
24. Національна пам'ять: соціокультурний та духовний виміри. Національна та історична пам'ять: Зб. наук. праць. – Випуск 4. – К.: ДП „НВЦ „Пріоритети”, 2012. – 296 с.
25. Огурцов А.П. Философия науки: двадцатый век: Концепции и проблемы: В 3 частях. Часть первая: Философия науки: Исследовательские программы. – СПб.: Изд. дом „Мирь”, 2011. – 502 с.

26. Парадигмы социологии знания: хрестоматия / под общей ред. В.Л.Шульца. – М.: Наука, 2007. – 284 с.
27. Поппер К. Соціологія знання / Карл Поппер // Поппер К. Відкрите суспільство та його вороги. Том 2 / Перекл. з англ. О.Буценка. – К.: Основи, 1994. – С. 229-241.
28. Сокал А., Брикмон Ж. Интеллектуальные уловки. Критика современной философии постмодерна / Перев. с англ. Анны Костиковой и Дмитрия Кралечкина, Предисловие С.П.Капицы. – М.: „Дом интеллектуальной книги”, 2002. – 248 с.
29. Социология вещей. Сборник статей / Под ред. В.Вахштайна. – М.: Издательский дом „Территория будущего”, 2006. – 392 с.
30. Тезаурус социологии: темат. слов.-справ. / под ред. Ж.Т.Тощенко. – М.: ЮНИТИ-ДАНА, 2009. – 487 с.
31. Теория и методы в социальных науках / Под ред. С.Ларсена; пер. с англ. – М.: Московский государственный институт международных отношений (Университет), „Российская политическая энциклопедия” (РОССПЭН), 2004. – 288 с.
32. Философия науки: учеб. пособие для вузов / под ред. С. А. Лебедева. – Изд. 5-е, перераб. и доп. – М.: Академический Проект; Альма Матер, 2007. – 731 с. – („Gaudeamus”).
33. Философские вопросы теоретической социологии: Учебное пособие / под ред. проф. В.Я.Ельмеева проф.Ю.И.Ефимова. – СПб.: Изд-во С.-Петербург. ун-та, 2009. – 743 с.
34. Хальбвакс М. Социальные рамки памяти / Пер. с фр. и вступ. статья С.Н.Зенкина. – М.: Новое издательство, 2007. – 348 с.
35. Шелер М. Формы знания и образование // Философское мировоззрение. Сборник статей / пер. с нем. А.Н.Малинкина // Шелер М. Избранные произведения. – М.: Издательство „Гнозис”, 1994. – С.15-56.
36. Шульц В.Л. Социология знания: история и методология / В.Л.Шульц; Ин-т соц.-полит. исслед. РАН. – М.: Наука, 2006. – 196 с.
37. Шюц А. Избранное: Мир, светящийся смыслом / Альфред Шюц / Пер. с нем. и англ. – М.: „Российская политическая энциклопедия” (РОССПЭН), 2004. – 1056 с. – (Серия „Книга света”).
38. Bitter S. Making Ruins / Sabine Bitter, Helmut Weber // Memory, edited by Philippe Tortell et al., Peter Wall Institute for Advanced Studies. – Vancouver, BC, 2018. – P. 39–48.
39. Keszei A. Memory and the Contemporary Relevance of the Past // The Hungarian Historical Review. – 2017. – vol. 6, no. 4 – P. 804–824.
40. Metzger F. Devotion and Memory – Discourses and Practices // Kirchliche Zeitgeschichte, – 2018. – vol. 31, no. 2 – P. 329–347.
41. Misztal B.A. Theories of Social Remembering. – Maidenhead, Berkshire, England: Open University Press, 2003. – 208 p.
42. Wawrzyniak J. Memory Studies in Eastern Europe: Key Issues and Future Perspectives / Joanna Wawrzyniak, Małgorzata Pakier // Polish Sociological Review. – 2013. – N 183. – P. 257–279.

Викладач Даниляк Ростислав Петрович